

**ELÄKEKASSAN LASKUPERUSTEET TYÖNTEKIJÄN ELÄKELAIN MUKAISTA
ELÄKETURVAA VARTEN**

Kokonaisperuste

Vahvistettu 2.2.2010

ELÄKEKASSAN LASKUPERUSTEET TYÖNTEKIJÄN ELÄKELAIN MUKAISTA ELÄKETURVAA VARTEN

SISÄLLYSLUETTELO

1	PERUSTEIDEN SOVELTAMISALUE.....	1
2	VAKUUTUSTEKNISET SUUREET	1
3	VASTUUVELKA.....	1
3.1	VAKUUTUSMAKSUVASTUU.....	1
3.1.1	VASTAISTEN VANHUUSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA.....	2
3.1.2	VASTAISTEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA ...	2
3.1.3	LISÄVAKUUTUSVASTUU	3
3.1.3.1	LISÄVAKUUTUSVASTUU V ^A	3
3.1.3.2	SIIRROT LISÄVAKUUTUSVASTUUSEEN JA LISÄVAKUUTUSVASTUUN PURKAMINEN	4
3.1.4	OSAKETUOTTOSIDONNAINEN LISÄVAKUUTUSVASTUU V ^Q	7
3.2	KORVAUSVASTUU.....	7
3.2.1	ALKANEIDEN VANHUUSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA.....	7
3.2.2	ALKANEIDEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA ...	8
3.2.3	ALKANEIDEN TYÖTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA.....	8
3.2.4	TASAUSVASTUU	8
3.2.5	VAKUUTUSKASSALAIN 7 LUVUN 79 §:N 3 MOMENTISSA TARCOITETTU TASOITUSMÄÄRÄ	9
3.2.5.1	TASOITUSVASTUU.....	9
3.2.5.2	TASOITUSVASTUUN YLÄRAJA JA ALARAJA	10
3.2.5.3	TASOITUSVASTUUN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT SUUREET..	11
3.2.5.4	TASOITUSVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ	14
4	VAKUUTUSMAKSUN HOITOKUSTANNUSOSA.....	15

5	TÄYDENTÄVÄT MÄÄRÄYKSET.....	15
6	POIKKEUKSET.....	16

LIITE 1: VAKUUTUSTEKNISIIN PERUSTEISIIN LIITTYVIÄ KERTOIMIA

1 PERUSTEIDEN SOVELTAMISALUE

Näitä perusteita sovelletaan eläkekassan TyEL:n mukaiseen eläketurvaan.

2 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET

Näissä perusteissa esiintyvinä vakuutusteknisinä suureina käytetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa eläkekassan laskuperusteista TyEL:n mukaista kustannusten jakoa varten (tasausperuste) tarkoitettuja vakuutusteknisiä suureita, jotka lasketaan tasausperusteessa annettuja erikoisvakioita käyttäen.

3 VASTUUVELKA

Vastuuvelka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelka tilinpäätöksessä 31.12. v lasketaan kohtien 3.1 ja 3.2 mukaisesti.

3.1 VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vakuutusmaksuvastuu muodostuu vastaisten vanhuuseläkkeiden ja työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuvelasta, lisävakuutusvastuusta ja osaketuottosidonnaisesta lisävakuutusvastuusta.

3.1.1 VASTAISTEN VANHUUSLÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuuelka $\bar{V}_v^V$ on määritelty tasauserusteessa.

Tilinpäätöksessä 31.12. v voidaan määränä $\bar{V}_v^V$ käyttää seuraavan kaavan ilmaiseman periaatteen mukaista likiarvoa

$$(1) \quad V_v^V = \begin{cases} (1+i_0)\bar{V}_{v-1}^V + (1+i_0)^{0,5} \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \sum \left(\frac{\bar{N}_{65}}{D_{x-1}} \Delta E_{v-1}^R \right), & \text{kun } x-1 < 55 \\ (1+i_0)(1+i_v)\bar{V}_{v-1}^V - \bar{V}_v^{VA} (alk), & \text{kun } x-1 \geq 55 \end{cases}$$

missä x , i_0 , ΔE_{v-1}^R ja S_v määritellään tasauserusteessa.

Lausekkeessa $\bar{V}_v^{VA} (alk)$ on niiden vanhuuseläkkeiden vastuuelka, joka on sisältynyt vastaisten vanhuuseläkkeiden vastuuelkaan vuonna $v-1$ ja siirtynyt alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuuelkaan vuonna v .

3.1.2 VASTAISTEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka $\bar{V}_v^I$ on määritelty tasauserusteessa. Tilinpäätöksessä 31.12. v voidaan määränä $\bar{V}_v^I$ käyttää seuraavan kaavan ilmaiseman periaatteen mukaista likiarvoa

$$(2) \quad V_v^I = {}^1k_v^{VI} \Delta i_x \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \sum i_x S_{v-1} + {}^2k_v^{VI} \sum i_x S_{v-1},$$

missä ${}^1k_v^{VI}$, ${}^2k_v^{VI}$ ja i_x määritellään tasauserusteessa. Kertoimen Δi_x arvo on annettu liitteessä 1.

3.1.3 LISÄVAKUUTUSVASTUU

3.1.3.1 LISÄVAKUUTUSVASTUU V^A

Vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu V^A tilinpäätöksessä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(3) \quad V_v^A = V_{v-1}^A + \Delta W_v + \min \left\{ 0; V_{v-1}^Q - \bar{V}_{v-1}^Q \right\} + \Delta H_v^Y - \Delta H_v^A,$$

missä

ΔW_v = eläkekassan sijoitustoiminnan yli- tai alijäämä, joka on määritelty kohdassa 3.1.3.2,

V_{v-1}^Q = määritelty kohdassa 3.1.4,

$\bar{V}_{v-1}^Q$ = määritelty kohdassa 3.1.4,

ΔH_v^Y = lisävakuutusvastuun kartuttamiseen vakuutusmaksuista käytettävä määrä, joka on määritelty kohdassa 3.1.3.2,

ΔH_v^A = lisävakuutusvastuun purkamisella vakuutusmaksujen alentamiseen käytettävä määrä, joka on määritelty kohdassa 3.1.3.2.

3.1.3.2 SIIRROT LISÄVAKUUTUSVASTUUSEEN JA LISÄVAKUUTUSVASTUUN PURKAMINEN

Suure ΔW_v on eläkekassan tilinpäätöksen 31.12. v mukaiset sijoitustoiminnan tuotot (arvonkorotukset mukaan lukien) vähennettynä sijoitustoiminnan kuluilla sekä vastuuvelan tuottovaatimuksella.

Vastuuvelan tuottovaatimus lasketaan TyEL:n mukaisen vakuutuksen osalta seuraavasti:

$$\begin{aligned}
 & (i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \bar{V}_{v-1}^Q \\
 & + (i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \bar{V}_{v-1}^{VIU} + \frac{(1 + i_0 + b_{16})^{0.5} - 1 + \lambda \left((1 + j)^{0.5} - 1 \right)}{(1 + i_0)^{0.5}} \\
 & \quad \cdot \left[V_v^{VIU} - (1 + i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIU} - \sum V_v^V (i_v) - \sum V_v^{VA} (i_v) \right] \\
 & + (b_1 + \lambda(j - b_1)) \bar{V}_{v-1}^T + \left((1 + b_1)^{0.5} - 1 + \lambda \left((1 + j)^{0.5} - (1 + b_1)^{0.5} \right) \right) \\
 (4) \quad & \cdot \left[(1 - q_v^a) \bar{P}_v^T - q_v^a (1 + b_1)^{0.5} \bar{V}_{v-1}^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TVR(y)}) \sum S_v \right] \\
 & + b_1 \bar{T}_{v-1} + \frac{(1 + b_1)^{0.5} - 1}{(1 + b_1)^{0.5}} \cdot [T_v - (1 + b_1) \bar{T}_{v-1}] \\
 & + b_1 \left(\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} \right) \\
 & + \frac{(1 + b_1)^{0.5} - 1}{(1 + i_0)^{0.5}} \cdot \left[V_v^{VIPK} + V_v^{VIP(A)} - (1 + i_0) \left(\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} \right) \right] \\
 & + V_{v-1}^Q (TUTK) - V_{v-1}^Q (TP)
 \end{aligned}$$

missä

- V_{v-1}^Q '(TUTK) = vakuutusteknisen tutkimuksen 31.12. $v-1$ mukainen osake-
tuottosidonnainen lisävakuutusvastuu,
 V_{v-1}^Q '(TP) = tilinpäätöksen 31.12. $v-1$ mukainen osaketuottosidonnai-
nen lisävakuutusvastuu.

Eläkekassa voi tilinpäätöksessä 31.12. v kartuttaa lisävakuutusvastuuta vakuu-
tusmaksuilla määrän

$$(5) \quad \Delta H_v^Y = \Delta H_v^{Y1} + \Delta H_v^{Y2},$$

missä

$$\Delta H_v^{Y1} = \text{määrä, joka vakuutuskassalain 83 d §:n 5 momentin mukaisesti}$$

on siirrettävä lisävakuutusvastuuseen siten, että siirron jälkeen

$$z' = 1, 0,$$

$$z' = \frac{A'_v}{S_v},$$

$$A'_v = \text{eläkekassan toimintapääoma hetkellä 31.12. } v \text{ ennen siirtoa}$$

$$\Delta H_v^{Y2} \text{ tai } \Delta H_v^A,$$

$$S_v = \text{eläkekassan vakavaraisuusraja tilinpäätöshetkellä 31.12. } v. \text{ Vaka-}$$

varaisuusraja lasketaan vakuutuskassalain 83 c §:n sekä lain elä-
kelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuvelan kat-
teesta mukaisesti,

ΔH_v^{Y2} = määrä, joka voidaan siirtää vakuutuskassalain 83 d §:n 2 momentin mukaisesti lisävakuutusvastuuseen. Siirron jälkeen $z \leq 4,0$,

$$z = \frac{A_v}{S_v},$$

A_v = eläkekassan toimintapääoma hetkellä 31.12. v siirtojen ΔH_v^Y tai kaavan (6) mukaisen siirron ΔH_v^{A1} jälkeen.

Eläkekassa voi tilinpäätöksessä 31.12. v purkaa lisävakuutusvastuuta vakuutusmaksujen alentamiseen enintään määrän

$$(6) \quad \Delta H_v^A = \Delta H_v^{A1} + \Delta H_v^{A2},$$

missä

ΔH_v^{A1} = määrä, jonka purkamisen jälkeen $z \geq 1,5$,

ΔH_v^{A2} = määrä, joka voidaan purkaa määrän ΔH_v^{A1} purkamisen jälkeen

$$= \min \left\{ \left[\frac{A_v - S_v}{1 + p} \right]^+ ; \beta_{\max}(z) A_v \right\},$$

$$\beta_{\max}(z) = \begin{cases} 0, & \text{jos } z \leq 1 \\ 0,012 & \text{jos } 1 < z \leq 1,5 \end{cases}$$

p = lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvellan kattamisesta 10 §:n mukainen kerroin, jolla lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusraja.

Jos eläkekassan toimintapääoma tilinpäätöksessä 31.12. v-1 ylittää vakuutuskassalain 83 d §:n 2 momentin mukaisen toimintapääoman enimmäismäärän ja

31.12. v edelleen $z' > 4$, eläkekassan tulee menetellä siten kuin vakuutuskassalain 83 d §:n 6 momentissa säädetään.

3.1.4 OSAKETUOTTOSIDONNAINEN LISÄVAKUUTUSVASTUU V^Q

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu V^Q ja lopullinen osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu $\bar{V}^Q$ on määritelty tasauserusteessa.

Tilinpäätöksessä ja tutkimuksessa 31.12. v osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu V_{v-1}^Q lasketaan soveltaen tasauserusteen kaavaa (20) ja ottaen huomioon tasauserusteen kaava (21). Sovellettaessa tasauserusteen kaavaa (20) lopullisten vastuiden ja suureen j sijaan voidaan kuitenkin tarvittaessa käyttää kyseisten vastuiden ja suureen j tilinpäätösarvioita.

3.2 KORVAUSVASTUU

Korvausvastuu muodostuu alkaneiden vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden vastuuvelasta, tasausvastuusta ja tasoitusvastuusta.

3.2.1 ALKANEIDEN VANHUSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Alkaneiden vanhuuseläkkeiden vastuuvelka $\bar{V}_v^{VA}$ on määritelty tasauserusteessa.

Muiden eläkelaitosten maksamien, mutta eläkekassan vastuulla olevien vanhuuseläkkeiden vastuuvelka voidaan arvioida tilinpäätökseen siten, että siirty-

mää vastaisista vanhuuseläkkeistä alkaneisiin vanhuuseläkkeisiin ei oteta huomioon.

3.2.2 ALKANEIDEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuuelka muodostuu osista ${}^1\overline{V}_v^I$ ja ${}^2\overline{V}_v^I$, jotka on määritelty tasausperusteessa.

3.2.3 ALKANEIDEN TYÖTTÖMYYSELÄKKEIDEN VASTUUVELKA

Alkaneiden työttömyyseläkkeiden vastuuelka muodostuu osista ${}^1\overline{V}_v^U$ ja ${}^2\overline{V}_v^U$, jotka on määritelty tasausperusteessa. Tilinpäätöksessä 31.12. v vastuuelan osana ${}^2\overline{V}_v^U$ voidaan käyttää seuraavan kaavan ilmaiseman periaatteen mukaisesti laskettua arviota

$$(7) \quad {}^2V_v^U = \Delta u_x \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \sum u_x S_{v-1} + k_1^U \sum u_x S_{v-1} + k_2^U \sum u_x S_{v-2} + k_3^U \sum u_x S_{v-3} + k_4^U \sum u_x S_{v-4},$$

missä esiintyvien kertoimien k_1^U , k_2^U , k_3^U , k_4^U ja u_x arvot on annettu tasausperusteessa. Kertoimen Δu_x arvo on annettu liitteessä 1.

3.2.4 TASAUSVASTUU

Tasausvastuu V_v^T lasketaan tasausperusteen kaavaa (15) soveltaen.

Tilinpäätöksessä 31.12. v tasausvastuuna käytetään arvioitua suuretta V_v^T , jota laskettaessa kertoimet q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TVR(y)}$ arvioidaan. Lisäksi määrinä $\bar{P}_v^T$ ja $\bar{V}_v^{VIU}$ voidaan tilinpäätöksessä 31.12. v käyttää seuraavien kaavojen ilmaisemien periaatteiden mukaisia likiarvoja

$$(8) \quad \Sigma P_v^T = \frac{u_v^s}{u_{v-1}^s} \frac{\Sigma S_v}{\Sigma S_{v-1}} \Sigma \bar{P}_{v-1}^T,$$

missä u_v^s on keskimääräisen TyEL:n perittävän vakuutusmaksun tasausosa vuonna v ja sen arvo on annettu liitteessä 1 ja

$$(9) \quad V_v^{VIU} = V_v^V + V_v^I + \bar{V}_v^{VA} + {}^1\bar{V}_v^I + {}^2\bar{V}_v^I + {}^1\bar{V}_v^U + {}^2\bar{V}_v^U.$$

3.2.5 VAKUUTUSKASSALAIN 7 LUVUN 79 §:N 3 MOMENTISSA TARKOITETTU TASOITUSMÄÄRÄ

Vakuutuskassalain 7 luvun 79 §:n 3 momentissa mainittua runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettavaa tasoitusmäärää kutsutaan seuraavassa tasoitusvastuiksi.

3.2.5.1 TASOITUSVASTUU

Tasoitusvastuu hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(10) \quad \bar{T}_v = \sum_{i=1}^4 \bar{T}_v(i)$$

missä $\bar{T}_v(i)$ on liikkeen i ($i = 1$ vanhuuseläkeliike, $i = 2$ työkyvyttömyyseläkeliike, $i = 3$ työttömyyseläkeliike, $i = 4$ maksutappioliike) osuus tasoitusvastuusta.

Liikkeen i osuus $\bar{T}_v(i)$ lasketaan kaavalla

$$(11) \quad \bar{T}_v(i) = \begin{cases} T_v(i) - \frac{[T_v(i)]^+}{\sum_{i=1}^4 [T_v(i)]^+} [\sum_{i=1}^4 T_v(i) - T_v^{\max}], & \text{kun } \sum_{i=1}^4 T_v(i) > T_v^{\max} \\ T_v(i) + \frac{[T_v^{\min} - T_v(i)]^+}{\sum_{i=1}^4 [T_v^{\min} - T_v(i)]^+} [T_v^{\min} - \sum_{i=1}^4 T_v(i)], & \text{kun } \sum_{i=1}^4 T_v(i) < T_v^{\min} \\ T_v(i), & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Suureet $T_v^{\max}$ ja $T_v^{\min}$ on määritelty kohdassa 3.2.5.3 ja suureet $T_v(i)$ kohdassa 3.2.5.3.

3.2.5.2 TASOITUSVASTUUN YLÄRAJA JA ALARAJA

Tasoitusvastuun yläraja $T_v^{\max}$ hetkellä 31.12. v määritellään kaavalla

$$(12) \quad T_v^{\max} = \left\{ (0,005 \Sigma S_v)^2 + 1,66 \Sigma S_v \bar{E}_v^I \right\}^{0,5} + \left\{ (0,05 \cdot 1,03^{v-1995} \Sigma S_v)^2 + 25 \cdot 1,03^{v-1995} \Sigma S_v \bar{E}_v^I \right\}^{0,5} + \chi \Sigma S_v,$$

missä

$$\bar{E}_v^I = \frac{1}{3} \sum_{j=0}^2 \frac{I_v}{I_{v-j}} E_{v-j}^I,$$

E_v^I = keskimääräinen eläkekassalle vuonna i aiheutunut kustannus sellaisista vuonna i myönnetyistä työkyvyttömyyseläkkeistä, joista eläkekassalle aiheutui vastuuta,

I_i = TyEL 96 §:n mukainen palkkakerroin vuonna i ,

χ = 0,02

ja muut suureet on määritelty tasauserusteessa.

Tasoiusvastuun alaraja $T_v^{\min}$ hetkellä 31.12. v määritellään kaavalla

$$(13) \quad T_v^{\min} = 0.$$

3.2.5.3 TASOITUSVASTUUN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT SUUREET

Vanhuuseläkeliiikkeen suure $T_v(1)$ lasketaan kaavalla

$$(14)$$

$$T_v(1) = 1,03 \bar{T}_{v-1}(1) + 1,03^{0,5} \left(\Sigma \frac{\bar{N}_w}{D_x} \Delta E_v^R - E_v^{VRM} \right) - (\bar{V}_v^V + \bar{V}_v^{VA} - \Sigma \bar{V}_v^V(i_v) - \Sigma \bar{V}_v^{VA}(i_v)) \\ + 1,03 (\bar{V}_{v-1}^V + \bar{V}_{v-1}^{VA}),$$

missä

E_v^{VRM} = ETK:n vastuunjakoerusteissa määritelty suure vuodelta v ja muut suu-
reet on määritelty tasausperusteessa.

Työkyvyttömyysliikkeen suure $T_v(2)$ lasketaan kaavalla

$$(15) \quad T_v(2) = 1,03 \bar{T}_{v-1}(2) + 1,03^{0,5} \{ (1 + \lambda^I) \bar{f}_v^I - f_v^I \} \Sigma S_v,$$

missä

$$\bar{f}_v^I = \frac{1}{5} \sum_{j=1}^5 f_{v-j}^I,$$

$$f_i^I = \frac{1,03^{-0,5} (\bar{V}_i^I + \bar{V}_i^{IA} - 1,03 (\bar{V}_{i-1}^I - \bar{V}_{i-1}^{IA})) + E_i^{IRM}}{\Sigma S_i},$$

E_v^{IRM} = eläkekassan vastuulla olevat, vuonna v maksetut työkyvyttömyyseläk-
keet ja kuntoutusrahat sekä muut kuntoutuksesta aiheutuneet, vuoden
 v aikana maksetut kustannukset,

$$\lambda^l = \begin{cases} 0,05, & \text{jos } \frac{\bar{T}_{v-1}}{T_{v-1}^{\max}} < 0,5 \\ 0,00, & \text{jos } 0,5 \leq \frac{\bar{T}_{v-1}}{T_{v-1}^{\max}} \leq 0,75 \\ -0,35, & \text{muulloin} \end{cases}$$

ja muut suureet on määritelty tasausperusteessa.

Työttömyyseläkeliiikkeen suure $T_v(3)$ lasketaan kaavalla

$$(16) \quad T_v(3) = \begin{cases} \max\left(0; \min\left(1,03\bar{T}_{v-1}(3); 1,03\bar{T}_{v-1}(3) + 1,03^{0,5} \{(1 + \lambda^U) \bar{f}_v^U - f_v^U\} \Sigma S_v\right)\right), \\ \quad \text{kun } \bar{T}_{v-1}(3) \geq 0 \\ \min\left(0; 1,03\bar{T}_{v-1}(3) + 1,03^{0,5} \{(1 + \lambda^U) \bar{f}_v^U - f_v^U\} \Sigma S_v\right), \quad \text{kun } \bar{T}_{v-1}(3) < 0 \end{cases}$$

missä

$$\bar{f}_v^U = \frac{1}{3} \sum_{j=1}^3 f_{v-j}^U,$$

$$f_i^U = \frac{1,03^{-0,5} (\bar{V}_i^{UA} - 1,03 \bar{V}_{i-1}^{UA}) + E_i^{URM}}{\Sigma S_i},$$

E_v^{URM} = eläkekassan vastuulla olevat, vuonna v maksetut työttömyyseläkkeet,

$$\lambda^U = 0,05$$

ja muut suureet on määritelty taseperusteissa.

Maksutappioliikkeen suure $T_v(4)$ lasketaan kaavalla

$$(17) \quad T_v(4) = 1,03 \bar{T}_{v-1}(4) + (1 + \lambda^M) \bar{f}_v^M \Sigma S_v - M_v,$$

missä

$$\bar{f}_v^M = \frac{3}{6} f_{v-1}^M + \frac{2}{6} f_{v-2}^M + \frac{1}{6} f_{v-3}^M,$$

$$f_i^M = \frac{M_i}{\Sigma S_i},$$

M_i = vuonna i kirjatut, saamatta jääneistä maksuista aiheutuvat tappiot, viivästymislisät ja perimiskulut mukaan lukien sekä lain ja muiden perusteiden edellyttämät mahdolliset muut kulut ja varaukset ja

$$\lambda^M = 0,05.$$

3.2.5.4 TASOITUSVASTUUN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Tasointuvastuun määrä tilinpäätöksessä 31.12. v lasketaan kaavoja (10) – (17) soveltaen. Tällöin voidaan kuitenkin käyttää arvioita niille suureille, joiden tarkat arvot eivät vielä tilinpäätöslaskelmaa tehtäessä ole tiedossa.

4 VAKUUTUSMAKSUN HOITOKUSTANNUSOSA

Jaettaessa eläkekassan liikekustannukset TyEL- ja YEL-osastojen kesken käytetään TyEL-hoitokustannusosana vuodelle v määrää $p_v^H \Sigma S_v$, missä kertoimen p_v^H arvo on annettu tasauserusteessa.

5 TÄYDENTÄVÄT MÄÄRÄYKSET

Eläkejärjestelyyn liittyvien eläkesuureiden osalta, eläkelaitoksen vaihtamisen osalta ja työsuhdekohtaisten tietojen korjaamisessa noudatetaan vastaavasti, mitä tasauserusteessa on määrätty.

Jos on käytettävissä palkka joltakin vuotta v edeltävältä vuodelta, palkka S_v lasketaan kaavalla

$$(18) \quad S_v = I \cdot I \cdot S_k \frac{t_v}{t_k} \cdot \frac{I_v}{I_k},$$

missä k on viimeisin vuotta v edeltävä vuosi, jolta palkka S_k on ilmoitettu ajalle t_k , ja t_v on aika, jolle palkka arvioidaan. Aikaa päivinä laskettaessa käytetään 30 päivän kuukausia ja mikäli aika t_i ($t_i \leq 360$) ei ole tiedossa, niin $t_i = 360$. Edellä I_i on TyEL 96 §:n mukainen palkkakerroin vuonna i . Silloin, kun $k < 2004$, sovelletaan vuoteen 2004 saakka TEL 9 §:n mukaisen indeksin arvoja.

Ellei ole käytettävissä yhtään hyväksyttävää palkkailmoitusta, palkka S_v lasketaan kaavalla

$$(19) \quad S_v = \begin{cases} S^M \frac{t_v}{30} \frac{I_v}{I_{2007}} & \text{miesten osalta ja silloin kun henkilön sukupuoli ei} \\ & \text{ole tiedossa} \\ S^N \frac{t_v}{30} \frac{I_v}{I_{2007}} & \text{naisten osalta,} \end{cases}$$

missä S^M :n ja S^N :n arvot ovat annettuina liitteessä 1.

Tilinpäätöksessä 31.12. v palkkasummana $\sum S_v$ voidaan käyttää arviopalkkasummaa.

6 POIKKEUKSET

Lisävakuutusvastuu V^A tilinpäätöksessä 31.12. v lasketaan poikkeuksellisesti vuonna 2009 kaavan 3 sijasta kaavalla

$$(3a) \quad V_v^A = V_{v-1}^A + \Delta W_v + \min\{0; (V_{v-1}^Q - \bar{V}_{v-1}^Q)\} + \Delta R_{2008}(TUTK) - \Delta R_{2008}(TP) \\ + \Delta H_v^Y - \Delta H_v^A$$

jolloin

$$V_v^A \geq -V_v^{TR},$$

missä

V_v^{TR} = STM:n asetuksella määrätty tasausvastuusta rinnastettava osuus

ΔW_v = määritelty kohdassa 3.1.3.2,

V_{v-1}^Q = määritelty kohdassa 3.1.4,

$\bar{V}_{v-1}^Q$ = määritelty kohdassa 3.1.4,

$\Delta R_{2008}(TP)$ = tilinpäätöksen 31.12.2008 mukainen suure, joka on määritelty tasauserusteen kohdassa 7,

$\Delta R_{2008}(TUTK)$ = vakuutusteknisen tutkimuksen 31.12.2008 mukainen suure, joka on määritelty tasauserusteen kohdassa 7,

ΔH_v^Y = määritelty kohdassa 3.1.3.2,

ΔH_v^A = määritelty kohdassa 3.1.3.2,

Vuosina 2009–2010 lisävakuutusvastuun kartuttamiseen ja purkamiseen sovelletaan kaavojen (5) ja (6) sijasta kaavoja (5a) ja (6a).

Eläkekassa voi tilinpäätöksessä 31.12. v ($v = 2009$ – 2010) kartuttaa lisävakuutusvastuuta vakuutusmaksuilla määrän

$$(5a) \quad \Delta H_v^Y = \Delta H_v^{Y1} + \Delta H_v^{Y2},$$

missä

ΔH_v^{Y1} = määrä, joka vakuutuslainsäädännön 83 d §:n 5 momentin mukaisesti on siirrettävä lisävakuutusvastuuseen siten, että siirron jälkeen, $z' = 1,0$,

$$z' = \frac{A'_v}{S'_v},$$

A'_v = vakuutuskassalain ja lain lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta mukainen toimintapääoma hetkellä 31.12. v ennen siirtoa ΔH_v^{Y2} tai ΔH_v^A ,

S'_v = eläkekassan vakavaraisuusraja tilinpäätöshetkellä 31.12. v . Vakavaraisuusraja lasketaan vakuutuskassalain 83 c §:n, lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta sekä lain lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta mukaisesti.

ΔH_v^{Y2} = määrä, joka voidaan siirtää vakuutuskassalain 83 d §:n 2 momentin mukaisesti lisävakuutusvastuuseen. Siirron jälkeen $z \leq 4$,

$$z = \frac{A_v}{S_v},$$

A_v = vakuutuskassalain ja lain lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta mukainen toimintapääoma hetkellä 31.12. v siirtojen ΔH_v^Y tai kaavan (6a) mukaisen siirron ΔH_v^{A1} jälkeen. Kuitenkin termit V_v^{TR} ja $\Delta R_{2008}(TUTK)$ ei oteta huomioon toimintapääomassa,

S_v = eläkekassan vakavaraisuusraja tilinpäätöshetkellä 31.12. v. Vakavaraisuusraja lasketaan vakuutuslainsäädännön 83 c §:n, lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta sekä lain lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkelaitosten vanhuuseläkkeiden rahastointia ja toimintapääomaa koskevien säännösten väliaikaisesta muuttamisesta mukaisesti. Kuitenkin termit V_v^{TR} ja $\Delta R_{2008}(TUTK)$ sisältyvät vastuuvelkaan laskettaessa vakavaraisuusrajaa.

Eläkekassa voi tilinpäätöksessä 31.12. v purkaa lisävakuutusvastuuta vakuutusmaksujen alentamiseen enintään määrän

$$(6a) \quad \Delta H_v^A = \Delta H_v^{A1} + \Delta H_v^{A2},$$

missä

ΔH_v^{A1} = määrä, jonka purkamisen jälkeen $z \geq 1,5$,

ΔH_v^{A2} = määrä, joka voidaan purkaa määrän ΔH_v^{A1} purkamisen jälkeen

$$= \min \left\{ \left[\frac{A_v - S_v}{1 + p} \right]^+ ; \beta_{\max}(z) A_v \right\},$$

$$\beta_{\max}(z) = \begin{cases} 0, & \text{jos } z \leq 1 \\ 0,012 & \text{jos } 1 < z \leq 1,5 \end{cases}$$

p = lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta 10 §:n mukainen kerroin, jolla lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusraja.

Jos eläkekassan toimintapääoma tilinpäätöksessä 31.12. $\nu - 1$ ylittää vakuutus-
kassalain 83 d §:n 2 momentin mukaisen toimintapääoman enimmäismäärän
 $z = 4$ ja 31.12. ν edelleen toimintapääoma ennen siirtoja ΔH_{ν}^Y ja ΔH_{ν}^A ylittää
toimintapääoman enimmäismäärän $z = 4$, eläkekassan tulee menetellä siten
kuin vakuutuskassalain 83 d §:n 6 momentissa säädetään.

VAKUUTUSTEKNISIIN PERUSTEISIIN LIITTYVIÄ KERTOIMIA**1. Eläkkeen perusteena olevan palkan arviointiin liittyviä kertoimia**

$$S^M = 2860 \text{ €} \quad (\text{kaava (19)})$$

$$S^N = 1980 \text{ €} \quad (\text{kaava (19)})$$

2. Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden laskemiseen liittyviä kertoimia

$$\Delta i_x = 0,890 \quad (\text{kaava (2)})$$

3. Alkaneiden työttömyyseläkkeiden vastuuvelan ja vuosimaksun tasaosan laskemiseen liittyviä kertoimia

$$\Delta u_x = 0,00 \quad (\text{kaava (7)})$$

$$u_{2008}^s = 0,166 \quad (\text{kaava (8)})$$

$$u_{2009}^s = 0,168 \quad (\text{kaava (8)})$$